

Skånes universitetssjukvård

Primärvårdens utbildningsenhet

INFORMATONSMATERIAL

Process AT-tjänstgöring
Skapad av Kristina Salomonsson
Godkänd av Kristina Salomonsson

Godkänt datum 2022-04-12
Version
Ärendenummer

Allmän information till AT-läkare i allmänmedicin

***AT- tjänstgöring Närsjukvårdsområde
Malmö inklusive Trelleborg***

Innehåll

Allmän information till AT-läkare i allmänmedicin	1
Välkomstbrev	3
Exempel på introduktionsschema för AT-läkare	5
Riktlinjer för AT-läkartjänstgöring i primärvården Malmö - Trelleborg.....	6
Viktiga och matnyttiga hemsidor	8
Utdrag ur målbeskrivningen från Socialstyrelsen med de kapitel som särskilt måste tillgodoses under primärvårdsplaceringen.	9
Krav på utbildningsplats för AT-läkare i allmänmedicin	12
Kontaktpersoner:	13
Utvärdering av din AT-tjänstgöring i primärvården	14

Välkomstbrev

Bäste AT-läkare!

Välkommen till din distriktsplacering, jag hoppas verkligen att du skall trivas hos oss.

Vi har som mål att väcka ditt intresse och öka din förståelse för allmänmedicin som specialitet. Oavsett om du tänkt arbeta som organspecialist, inom laboratorieverksamhet eller funderar på att bli allmänläkare vill vi förmedla en förståelse för hur vi arbetar och samarbetar med andra specialister och samhällsfunktioner. Primärvården har lite annorlunda arbetsätt jämfört med det du hittills vant dig vid under din tid på sjukhus och jag hoppas du kan se och uppskatta skillnaderna liksom förstå hur de olika arbetsätten kompletterar varandra.

Du skall försöka träffa många olika patienter, för att under god handledning utöva och finslipa dina kunskaper som du så länge insamlat. I början försöker vårdenheterna anpassa fallen, då det krävs tid för att behärska logistiken och den nya arbetssituationen. Du förväntas att så småningom kunna arbeta ganska självständigt men ska absolut fortsätta fråga ofta och hellre en gång för mycket än för lite.

Efterhand som du blir tryggare kan komplexitetsgraden ökas - var aktiv själv och kommunicera detta till handledare, schemaläggare samt bokningsansvariga!

Primärvård är både akutsjukvård och kontinuitet så du ska ha möjlighet att ha både planerade mottagningsbesök och akuta ärenden.

AT-läkarna erbjuds delta i schemalagd undervisning (schema finns på webbplatsen [Vårdgivare Skåne](#)), som mestadels är förlagd till onsdag förmiddag. När utbildningen är förlagd till Lund ligger utbildningstiden mestadels på eftermiddagarna. Enstaka heldagsutbildningar förekommer. Deltagande i utbildningen ses som obligatorisk. Visa respekt för den som ansvarar för undervisningen och kom i tid eftersom det då fortsätter vara lätt att få duktiga undervisare att ställa upp.

Syftet med undervisningen är att fokusera på en praktisk tillämpning med primärvårdsfokus men även mer övergripande frågor kan tas upp till diskussion.

Under vårdcentralstiden bör du även få en inblick i primärvårdens/vårdcentralens ledning. Förslagsvis genom samtal med verksamhetschef, enhetschef etc. Vilka är ledarnas uppgifter, målbilder,

särskilda svårigheter m.m.? Du uppmuntras att aktivt delta i läkarmöten, APT och i diskussioner kring arbetets organisation.

Jag vill komma på besök till dig på vårdheten i början av din primärvårdsplacering. Hör av dig när du börjat för att boka tid när det passar oss båda. Jag träffar gärna handledare och verksamhetschefen också men det framför allt dig som AT-läkare jag vill träffa!

Vi ses!

Kristina Salomonsson,
AT-studierektor primärvården Malmö-Trelleborg

kristina.salomonsson@skane.se

Tel.: 0725-164218

Exempel på introduktionsschema för AT-läkare

Första dagen:

- Visning av lokaler och introduktion till personalen. Nycklar, passerkort, lösenord.
- Introduktion med handledande läkare. Genomgång av schemat.
- Undervisning i journalsystem och administrativa rutiner.
- Visa lokala PM och rutiner.

Resten av första veckan:

- Träffa distriktssköterskan resp. mottagningsköterskan.
- Träffa kurator och sjukgymnast
- Medsittning på handledarens mottagning innan egen mottagning börjar.
- Några få patienter redan andra dagen för att kunna träna på journalsystemet och samtidigt ha gott om tid att fråga om detta och om rutinerna.

Generellt om tidbokningen:

Gott om tid per patient, t.ex. 45-60 minuter i början. Justering beroende på AT-läkarens behov och tidigare erfarenhet. Gärna mer akutpatienter första månaderna och mer återbesök därefter.

En annan variant är 15 minuter extra per patient jämfört med ordinarie läkare, oavsett sökorsak.

Övriga tips

För att kunna ge en god introduktion rekommenderas att varje enhet bygger upp en AT-pärm med relevant information om rent praktiska ting som dagliga rutiner, kontaktpersoner, telefonlistor, dörrkoder, datorhantering, lösenord etc.

Det rekommenderas att AT-läkaren introduceras till samarbetspartner som sjukgymnaster, arbetsterapeuter, lokala apotek, äldreboende, skolhälsovård, BVC m.fl. enligt Socialstyrelsens målbeskrivning. För att den nya kollegan skall kunna orientera sig bör man prata om kommunens och närområdets sociala villkor, arbetslivsutveckling och miljöfaktorer.

AT-läkare har 3 dagar med lön till inläsning inför AT-tentamen. Rek-mässan (Läkemedel i Skåne) rekommenderar vi att ni ges möjlighet att gå på.

Riktlinjer för AT-läkartjänstgöring i primärvården Malmö - Trelleborg

Klinisk tjänstgöring

AT-tjänstgöringen 6 månader i Primärvården Malmö är en klinisk tjänstgöring med förkovring i fokus. Emellertid finns även andra moment som bidrar till utvecklingen inom yrket som t.ex. kontakt med olika delar av primärvården, BVC, skola, äldrevård, sjukgymnaster, arbetsterapeuter samt sköterskor med särskilda mottagningar. Flera av dessa är särskilt omnämna i målbeskrivningen för AT och är alltså nödvändiga auskultationsmoment.

Genomsnittlig tid/patient: första tiden behövs 45-60 minuter, som efter förmåga anpassas till kortare mottagningstid i dialog med handledare. Viktigt för inläringen att kunna ta tillbaka patienter på återbesök.

Klinisk vidareutbildning

Det finns ett schema för speciell AT-läkarutbildning på onsdagar, oftast klockan 08.15-10.00. Vissa seminarier är i Lund på annan tid. Enstaka heldagsutbildningar förekommer varje termin.

Karaktären är både klinisk och övergripande och där finns också andra relevanta utbildningar för AT-läkarna som infaller under primärvårdsplaceringen. De kan vara möjliga att gå om verksamheten tillåter och AT-läkaren ansöker om tjänstledighet för kurs på sedvanligt sätt.

Inläsningsdagar

Innan AT-tentamen beviljas tjänstledighet med lön 3 dagar utöver själva skrivningsdagen.

Semester

Under primärvårdsperioden intjänas 12-13 dagar där du kommer överens med verksamhetschefen om hur dessa dagar ska förläggas. Om du tjänstgör under sommaren kan du ändå begära 4 veckors sammanhängande ledighet men skall diskutera detta särskilt med AT-enheten AT-lakare.SUS@skane.se på SUS eller Cecilia L. Persson, cecilia.l.persson@skane.se för AT-läkare anställda i Trelleborg.

Utbildningstid

Utbildningstid bör motsvara fyra timmar i veckan vid heltidstjänstgöring. I utbildningstiden ingår de utbildningar som finns i seminarieschemat och även extra tid avsatt i tidboken för att kunna läsa mer om de aktuella patientfallen (ett bra sätt att förbereda sig inför AT-tentamen). Utbildningstiden planerar du i samråd med handledare och verksamhetschef och utbildningstiden ska förläggas till arbetsplatsen med undantag för seminarierna som anordnas av studierektor. Vissa veckor är det heldagsutbildningar, vilket kan medföra att utbildningstiden närliggande vecka påverkas.

Handledning

1 timme/vecka, schemalagd.

Forskar-AT

Hälften av blocken på SUS tillsätts med forskningstid 6 månader som ska tas ut mellan de ordinarie blocken.

Utvärdering

Utvärdering av AT-tjänstgöringen vid slutet av Primärvårds utbildningen. Den skickas till studierektorn och kommer därefter lämnas till verksamhetschef och handledare.

OBS! Obligatoriskt.

HR och skånemail på privat vårdcentral

För att nå HR och skånemail från privat vårdcentral kan man göra enligt följande:

1. När man loggat in i "tunneln"/skrivbordet där man kommer åt PMO, öppna Internet Explorer.
2. För HR: I webbläsarfönstret, skriv: "intra.skane.se". Därifrån loggar du in som vanligt.
3. För e-mail: i webbläsarfönstret, skriv: "mail.skane.se" och logga in som vanligt.

Viktiga och matnyttiga hemsidor

Socialstyrelsen om allmäntjänstgöring för läkare:

<https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmannarad/konsoliderade-foreskrifter/1995-om-allmantjanstgoring-for-lakare/>

<https://legitimation.socialstyrelsen.se/sv/legitimation-och-specialistkompetens>

Vårdgivare i Skåne

[Allmäntjänstgöring - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](https://www.skane.se/om-skane/allmantjanstgoring)

Utdrag ur målbeskrivningen från Socialstyrelsen med de kapitel som särskilt måste tillgodoses under primärvårdsplaceringen.

Målsättning

Allmänna mål (enl. SOSFS 1999:5)

Under AT skall AT-läkaren uppnå en god förmåga att självständigt och med hög säkerhet kunna utföra de medicinska basrutinerna i hälso- och sjukvården. AT-läkaren skall också förvärva ett terapeutiskt förhållningssätt – utifrån ett vetenskapligt och humanistiskt synsätt – som inkluderar såväl förmåga till helhetssyn som förmåga att upprätthålla en god patient–läkarrelation i diagnostik och terapi. Detta innebär att AT-läkaren skall förvärva kunskaper och färdigheter inom respektive tjänstgöringsavsnitt samt attityder och förhållningssätt i överensstämmelse med etiska värderingar i samhället. AT-läkaren skall efter AT kunna arbeta med insikt om och respekt för sin egen kompetens, dess möjligheter och begränsningar. Efter fullgjord AT skall AT-läkaren:

1. behärska diagnostik och principerna för terapi av de vanligaste sjukdomstillstånden inom verksamhetsområdena medicin, kirurgi, psykiatri och allmänmedicin,
2. på egen hand primärt kunna handlägga livshotande akuta tillstånd,
3. initialt kunna leda arbetet på ett akutrum,
4. kunna leda arbetet i en mindre grupp,
5. korrekt kunna rapportera akut sjuka patienter till bakjour samt till mottagande enheter,
6. vara väl förtrogen med rutinerna i kliniskt arbete och behärska anamnesupptagning, somatisk status, receptförskrivning och remitteringsförfaranden,
7. ha kännedom om vanliga radiologiska undersökningsmetoders och laboratorieprovers möjligheter och begränsningar i olika kliniska situationer,
8. ha fått en inblick i hur olika tillstånd av smärta, kris och ångest kan mötas och lindras,
9. ha god kännedom om de särskilda problem och krav som finns i vården av äldre och vid vården i livets slutskede,
10. kunna ge patienter och anhöriga svåra besked på ett tillfredsställande sätt,
11. behärska rutinerna i anslutning till dödsfall,
12. ha fått en god förståelse för vikten av att tidigt beakta alkohol- och narkotikamissbruk liksom oönskade effekter av läkemedel,
13. kunna känna igen tillstånd som kan ha förorsakats av våld,

14. känna till problem och behov som kan vara särskilt utmärkande för olika etniska minoriteter och flyktingar i hälso- och sjukvården,
15. vara medveten om sjukhushygienens betydelse,
16. ha förvärvat erfarenhet av preventivt patientarbete, framför allt på individnivå,
17. kunna upprätthålla ett bra samarbete med andra discipliner och serviceorgan inom hälso- och sjukvården,
18. kunna samverka med myndigheter och serviceorgan utanför hälso- och sjukvården såsom socialtjänst, försäkringskassa och arbetsförmedling,
19. ha fått en god inblick i sjukvårdens organisation och roll i samhället och ha blivit väl förtrogen med de samarbetsformer som finns mellan sjukvårdens olika vårdnivåer inklusive hemsjukvården,
20. ha god kännedom om de lagar, förordningar och andra författningar, t.ex. de bestämmelser som reglerar sekretess och tystnadsplikt, som är av betydelse för arbetet inom hälso- och sjukvården och för läkarens förhållande till patienten,
21. ha förvärvat erfarenheter av IT-baserat verksamhetsstöd för dokumentation, uppföljning och beslutsfattande,
22. ha kännedom om metoder och tillvägagångssätt vid kliniskt förändringsarbete, samt
23. ha kännedom om metoder som bidrar till att sjukvården bedrivs kostnadseffektivt.

Specifika mål 6 kap Allmänmedicin

självständigt kunna handlägga:

1. Akuta bröstsmärtor
2. Akuta andningssvårigheter
3. Lindriga skador och sjukdomar inom rörelseapparaten
4. Fall inom lilla kirurgin
5. Infektionssjukdomar hos barn och vuxna
6. Fall med buksmärter inklusive gynekologiska och urologiska tillstånd
7. Otiter och vaxpropp
8. Dödsfall i hem eller på institution
9. Utfärdandet av vårdintyg och andra vanligt förekommande intyg

ha god kännedom om och viss erfarenhet av:

1. Kroniska sjukdomar såsom diabetes, Hjärt/kärlsjukdomar, led/muskelsjukdomar, astma/allergi, thyreoideasjukdomar och anemier
2. Hudsjukdomar -eksem, psoriasis, urtikaria, pityriasis, hudsvamp
3. Vanliga symptom som trötthet, huvudvärk, yrsel, hosta, avmagring, klåda, illamående, led/muskelvärk
4. Bedömning av tinnitus och hörselnedsättning
5. Bedömning av röda ögon, synnedsättning, ögonsmärter, ögonskador inklusive främmande kropp
6. Identifiering och behandling av missbruk av tobak, alkohol, läkemedel, och narkotika
7. Krisbehandling
8. Depression, ångest och sömnstörning

ha kännedom om:

1. Hemsjukvård
2. Ätstörning
3. Verksamheten inom BVC och MVC, skolhälsovård och ungdomsmottagning

Krav på utbildningsplats för AT-läkare i allmänmedicin

1. På vårdcentralen ska det finnas ett bra och välkomnande utbildningsklimat.
2. Målbeskrivningen för AT-läkare i allmänmedicin ska vara väl känd av handledare och verksamhetschef och dessa ansvarar för att målbeskrivningen kan följas.
3. På vårdcentralen ska finnas minst två specialister i allmänmedicin varav minst en med handledarutbildning.
4. Vårdcentralen ska bedriva en bred verksamhet enligt hälsovalet. Arbetsplatsen ska kunna erbjuda auskultation på BVC, äldreboende samt ha utvecklat samarbete med fysioterapeuter, arbetsterapeuter, kuratorer och/eller psykologer. Tillgång till medicinsk utrustning enligt uppdrag ska finnas.
5. AT-läkaren ska ha tillgång till en fysisk arbetsplats med dator och telefon.
6. Tid ska vara avsatt för handledning med minst en timme varje vecka. Dessutom bör AT-läkaren alltid ha möjlighet att vid behov konsultera mer erfaren kollega vid ”ad hoc”-frågor/ behov av klinisk instruktion. Handledning sker av utbildad handledare. Undantagsvis kan även icke-handledarutbildad läkare inom allmänmedicin med mångårig erfarenhet eller personlig lämplighet accepteras.
7. AT-läkaren bör ges möjlighet att under handledning delta i vårdcentralens jourverksamhet.
8. Tid för litteraturstudier inför AT-tentamen, studiebesök m.m. ska avsättas i samråd med handledare och verksamhetschef.
9. AT-läkaren ska ges tillfälle att delta i de utbildningsaktiviteter som anordnas av studierektor samt möjlighet att delta i APT med AT-chef.
10. Handledaren ska ha regelbundna kontakter med studierektorn och delta vid studierektorns besök hos AT-läkaren på vårdcentralen.
11. Verksamhetschef eller medicinsk rådgivare (om verksamhetschefen inte är läkare) ska intyga måluppfyllelse och godkänna tjänstgöringen i samråd med handledare och vid behov studierektor.

Kontaktpersoner:

AT-studierektor primärvården Malmö-Trelleborg

Kristina Salomonsson

VC Fågelbacken

Fågelbacksgatan 13, Malmö

0725-164218

kristina.salomonsson@skane.se

SUS Enhet läkarutbildning - AT-läkarfrågor

AT-lakare.SUS@skane.se

AT-samordnare SUS

Gunilla Forsberg

Gunilla.Forsberg@skane.se

AT-SUS Malmö: AT-chef

Christian Frantz

Christian.Frantz@skane.se

Trelleborg: AT-samordnare

Cecilia L. Persson

cecilia.l.persson@skane.se

Trelleborg: AT-chef

Per Wihlborg

Per.Wihlborg@skane.se

AT samordnare

Primärvård

Kompetenscentrum för primärvård i Skåne, Skånevård Sund

Fredrika Persson

Fredrika.Persson@skane.se

Utvärdering av din AT-tjänstgöring i primärvården

Nu när din tjänstgöring avslutas vill vi gärna veta hur du haft det och hur vi ska förbättra oss för dina framtida kollegor. Sätt ett kryss på linjen och skriv så mycket kommentarer du vill, även baksidan kan du använda!

Denna enkät skickas till studierektorn i primärvården Malmö-Trelleborg som sedan lämnar återkoppling tillbaka till vårdcentralen. Om du vill lämna ytterligare information som inte passar in i formuläret så ring gärna istället.

Utvärderingsenkät

Introduktion

Perfekt
  Blev ingen

Arbetsbörda

Långtråkigt
  lagom
  Utarbetad

Instruktioner från samtliga läkare

Perfekt
  Ingen tillgänglig alls

Handledningen med din personliga handledare

Perfekt
  Meningslös

Samarbetet med kollegor och personal

välfungerande
  mycket svårt

Har din arbetsinsats känts värdefull ur patientperspektiv?

Våldigt
  Meningslös

Mottagningsformat

Bra blandning av akuta och planerade patienter och tillräckligt med tid
  Enformigt och aldrig färdig i tid

Administration och studietid avsatt i schemat

Intern, organiserad utbildning på vårdcentralen

På vilket sätt har tiden på vårdcentral uppfyllt dina förväntningar?

Vad och hur skulle du vilja förbättra för nästa kollega?

Vilka seminarier har du uppskattat mest? Skriv gärna varför också!

Behöver något specifikt seminarium förändras radikalt? Hur?

Namnet på vårdcentralen:

Handledare:

Vilken period var du på vårdcentralen:

Skickas till:

Kristina Salomonsson, AT-studierektor

Vårdcentralen Fågelbacken, Fågelbacksgatan 13, Malmö